Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali

IL-PULIZIJA (SPETTUR SHAMUS WOODS) V. ERIC SAPIANO (KI. 134669M)

(SERQ AGGRAVAT BIL-VALUR – PROVA TA' KUNDANNI PREĊEDENTI META IKUN HEMM L-AMMISSJONI INKUNDIZZJONATA TAL-IMPUTAT)

MAĠISTRAT: DR. VICTOR G. AXIAK

19 ta' Mejju 2023

IL-QORTI,

rat l-imputazzjonijiet segwenti li nħarġu kontra Eric Sapiano ta' 54 sena, imwieled Attard, Malta nhar il-5 ta' Frar 1969, u li joqgħod 16, Mejmes Flats, Flat C, Triq San Gwann tal-Ghorghar, San Gwann, detentur tal-karta tal-identità Maltija numru 134669M ("l-imputat") li ġie ppreżentat taħt arrest quddiemha illum stess mixli illi:

Nhar il-5 ta' April, 2023, għall-ħabta ta' bejn it-tlieta ta' waranofsinhar (3:00pm) u s-sitta ta' filgħaxija (6:00pm) u/jew fil-jiem u/jew fil-gimghat ta' qabel ġewwa l-Gżira, Malta u/jew f'postijiet oħra fil-Gżejjer Maltin:

1. **Ikkommetta serq ta' ornament tal-fidda, liema serq hu ikkwalifikat bil-valur li ma jeccedix l-elfejn tlett mija u disgha w ghoxrin Ewro u sebgha w tletin centezmu (€2,329.37), ghad-dannu tas-socjeta' "Gb Jewellers" w/jew ta' xi persuna/i ohra w/jew ta' xi entita' jew entitajiet ohra - Art. 279(a) Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta;**

rat li l-Qorti ġiet mitluba li titratta mal-imputat bħala reċidiv ai termini ta'l-artikoli 49, 50 u jew 289 tal-Kapitolu 9 tal-Kodiċi Kriminali, wara li huwa kien diġà ġie misjuba ħati u ikkundannat għal reati, b'sentenzi ta' Qrati Maltin, liema sentenzi saru definittivi.

rat li l-Qorti ġiet mitluba li jekk jidrilha xieraq tordna ordni ta'trattament skond Art 412D tal-Kap 9 tal-Liġijiet ta' Malta,

rat li waqt is-seduta tal-lum meta sar l-eżami tal-imputat bla theddid, bla twegħid u bla ġurament ai termini tal-Art. 370(4), 390(1) u l-Art. 392 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta, għall-mistoqsija tal-Qorti dwar jekk għandux oġġezzjoni illi l-każ tiegħu jiġi ttrattat bi proċedura sommarja u wara li l-Qorti tagħtu żmien xieraq sabiex iwieġeb għal din il-mistoqsija, l-imputat wieġeb li m'għandu l-ebda oġġezzjoni f'dan ir-rigward,

rat illi l-Avukat Ġenerali tat il-kunsens tagħha sabiex dan il-każ jiġi trattat bi proċedura sommarja,

rat illi fl-istess seduta, għall-mistoqsija tal-Qorti dwar jekk jixtieqx iwieġeb dwar il-ħtija o meno tiegħu, l-imputat wieġeb li huwa ħati tal-imputazzjonijiet miġjuba kontrih,

rat illi l-Qorti ppostponiet il-kawża għal ftit minuti sabiex l-imputat jikkonsulta l-avukat tiegħu u jerġa jaħsibha,

rat li meta reġgħet issejħet il-kawża l-imputat reġa wieġeb li huwa inkondizzjonatament ħati tal-imputazzjonijiet miġjuba kontra tiegħu,

semgħet it-trattazzjoni dwar il-piena magħmula għan-nom

- tal-Prosekuzzjoni, mill-Ispettur Shamus Woods
- tad-Difiża, mill-Avukat Dr. Yanika Bugeja bħala avukat tal-għajnuna legali,

qed tagħti din is-

Sentenza

1. Fid-dawl ta' tali stqarrija ta' ħtija inkondizzjonata imtennija l-Qorti m'għandhiex alternattiva għajr li ssib lill-imputat ħati ta' dawk l-imputazzjonijiet li ammetta għalihom inkluż l-addebitu tar-reċidiva.

2. Il-Qorti qieset illi matul is-seduta tal-lum il-Prosekuzzjoni ddikjarat li r-*res furtiva* ġiet irritornata lill-Pulizija li sejra tgħaddiha lura lill-parti offiża.

3. Fir-rigward tal-addebitu tar-reċidiva il-Qorti tista' tistrieħ fuq l-ammissjoni tal-imputat nonostante illi l-Prosekuzzjoni ma esebiet l-ebda sentenza fil-konfront tal-imputat. F'dan ir-rigward, solitament l-Prosekuzzjoni jkun jeħtiġilha tressaq minimament prova dwar il-kundanna jew kundanni preċedenti tal-imputat (*inter alia* permezz tal-esebizzjoni ta' vera kopja tas-sentenza/i in kwistjoni, prova dwar il-konnotati u prova dwar li s-sentenzi jkunu tabilħaqq għaddew in ġudikat). Kif ġie ritenut diversi drabi mill-Qrati tagħna l-fedina penali waħedha m'hijiex suffiċjenti sabiex tissodisfa din il-prova iżda tiswa biss bħala għodda sabiex tiġi kkalibrata l-piena. F'dan il-każ però l-imputat ammetta b'mod inkundizzjonat l-imputazzjonijiet

kollha li tressqu kontrih inkluż allura din l-imputazzjoni tar-reċidiva. F'dan ir-rigward il-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sentenza tagħha fl-ismijiet: **<u>'Il-Pulizija v. Timothy Joe Forace'</u>** (30/09/2021, App. Nru. 479/2017, Imħallef Aaron M. Bugeja) stqarret kif ġej:

> *"F'dan il-każ ukoll ma jirriżultax li l-appellant talab li jressaq xi provi partikolari. B'hekk meta l-appellant, tajjeb jew ħażin, għażel li jammetti għall-imputazzjonijiet u għall-addebitu tar-reċidiva, huwa kien qiegħed joqgħod għall-ġudizzju li kienet obbligata tgħaddi fuqu il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) u tagħtih il-piena skont il-Liġi fuq dak li jkun irriżultalha...*
>
> *... 23. Meta persuna tirreġistra ammissjoni għall-imputazzjonijiet kontestati lilha, inkluż l-addebitu tar-reċidiva, dik l-ammissjoni hija meqjusa bħala il-"prova reġina" fis-sens li l-imputat ikun qiegħed jirrikonoxxi li huwa jkun wettaq ir-reati kontestati lilu fl-att akkużatorju u fil-każ li jkun addebitat bir-reċidiva, huwa jkun ukoll aċċetta u rrikonoxxa li meta wettaq ir-reati kontestati lilu, huwa kien ukoll, f'dak il-mument kwalifikat bl-addebitu tar-reċidiva. Bl-att tal-ammissjoni tiegħu l-imputat ikun qiegħed jeżenta lill-Prosekuzzjoni milli tressaq provi relattivi għall-fini ta' sejbien ta' ħtija tal-imputazzjonijiet jew addebitu tar-reċidiva kontestat lilu u dan peress li l-ammissjoni ħielsa imtennija tiegħu titqies li tkun prova lil hinn minn kull dubju dettat mir-raġuni li huwa jkun verament wettaq ir-reati u/jew l-addebiti kontestati lilu skont kif ikunu ġew kontestati lilu. Jekk l-imputat ikollu xi dubju jew ma jkunx konvint minn dak li jkun qed jiġi kontestat lilu, huwa ħieles li ma jammettix u l-każ ikompli bil-proċedura normali. Iżda ġaladarba l-imputat ikun liberament u bl-għarfien tan-natura tal-imputazzjonijiet u/jew l-addebitu tar-reċidiva u l-konsegwenzi naxxennti mill-ammissjoni, irreġistra ammissjoni għall-imputazzjonijiet u/jew l-addebitu tar-reċidiva u din l-ammissjoni tkun ġiet imtennija, allura ftit hemm xi tgħid iżjed. Huwa jkun irrikonoxxa l-ħtija tiegħu u jkun irrikonoxxa wkoll li issa jkun irid joqgħod għall-piena skont il-Liġi."*

4. Hekk ukoll irriteniet l-istess Qorti fis-sentenza fl-ismijiet: **<u>'Il-Pulizija v. Sean Farrugia'</u>** tal-20 ta' Novembru 2020 illi:

> "*Fir-rigward tal aggravju li l-ewwel Qorti ma messitx sabet lill-appellant hati tal-akkzua ta' recidiva jinghad li huwa veru li l-Qorti ma tistax issib pesuna hatja talli hu recidiv sempliciment a bazi tal-fedina penali tieghu pero' f'dan il-kaz mhux hekk gara. L-ewwel Qorti sabitu hati talli huwa recidiv a bazi tal-ammissjoni tieghu stess. Meta l-appellant irregistra ammissjoni kien fl-istess hin qed jezenta lill-prosekuzzjoni mill-htiega li tkompli tressaq il-provi taghha u f'dan il-kaz in vista tal-ammissjoni tal-appellant l-prosekuzzjoni ma kellhiex ghalfejn tesebixxi xi sentenzi li inghataw fil-konfront tieghu u dan ghaliex l-appellant kien gja ammetta dan il-fatt. Ghalhekk dan l-aggravju qed jigi michud."*

5. Fuq l-insenjament ta' dawn is-sentenzi u oħrajn bħalhom din il-Qorti għalhekk qed tqis illi għalkemm il-Prosekuzzjoni ma' ressqet l-ebda prova f'dan ir-rigward (għajr għall-preżentata tal-fedina penali), l-addebitu tar-reċidiva hija meqjusa li tirriżulta fil-konfront tal-imputat bis-saħħa tal-ammissjoni tiegħu.

6. Fil-konsiderazzjonijiet tagħha dwar il-piena l-Qorti tqis illi fiċ-ċirkostanzi u ċioe tenut kont l-ammissjoni bikrija fl-ewwel stadju possibbli tal-proċeduri flimkien mal-fatt illi r-*res furtiva* ġiet elevata u ser tingħad lura lill-parti offiża mill-Pulizija u ċirkustanzi oħra li ħarġu mit-trattazzjoni tal-piena tara illi tkun qed toħloq bilanċ bejn id-dritt tas-soċjeta li tkun protetta u l-interessi tal-imputat illi minflok piena karċerarja tagħmel ordni ta' *probation* u trattament sabiex l-imputat jitqiegħed taħt sorveljanza ta' uffiċjal tal-*probation* fl-interess illi tiġi asigurata il-*benessere* tal-imputat biex b'hekk jiġi evitat li fil-futur jerġa jwettaq reat ieħor.

Deċiżjoni

Għal dawn ir-raġunijiet wara li rat l-artikoli rilevanti tal-liġi (Art. 49, Art. 50, Art. 279(a) u 289 tal-Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta u l-Art. 7 tal-Kap. 446 tal-Liġijiet ta' Malta) il-Qorti qed tiddisponi minn din il-kawża billi ssib lill-imputat ħati fuq ammissjoni tiegħu stess tal-imputazzjonijiet miġjuba kontrih inkluż l-addebitu tar-reċidiva. Madanakollu fiċ-ċirkustanzi l-Qorti qieset li jkun idoneju illi minflok ma tikkundanna lill-imputat għall-piena karċerarja ttih l-aħħar opportunita' sabiex jirriforma ruħu billi tpoġġi lill-imputat taħt ordni ta' *probation* u ordni ta' trattament għal perjodu ta' tlett (3) snin taħt il-kundizzjonijiet elenkati fid-digrieti relattivi. Il-Qorti tirrakkomanda illi jiġi maħtur ukoll psikologu u jekk hemm bżonn psikjatra sabiex iħarsu s-saħħa mentali tal-ħati.

V.G. Axiak — Y. M. Pace

Maġistrat — Dep. Reġistratur